

Participatieplan

Waterstofnetwerk Groningen

Blijf op de hoogte en denk mee

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord	3
1. Inleiding – Doelen en kader van participatie	4
1.1. Over het Waterstofnetwerk Groningen	4
Waarom willen we dit project doen?	4
Wat willen we doen en waar?	4
1.2. Samenhang Projectprocedure, m.e.r.- procedure en participatieproces	5
Waarom werken we op deze manier?	5
1.3. Doelen van omgevingsgerichte participatie	7
1.4. Uitgangspunten van communicatie	7
Wat komt later aan bod?	8
2. Participatieaanpak	9
2.1 Evaluatie Participatieplan (2023)	9
2.2 Lokale bewoners en bedrijven (algemeen)	10
Informerende: vier manieren om op de hoogte te blijven	10
Meedenken: drie manieren om betrokken te blijven	11
Tijdens de uitvoering	11
2.3 Lokale belangengroepen	12
2.4 Professionele en maatschappelijke organisaties	13
Vier soorten professionele en maatschappelijke organisaties met belangen	13
2.5 Bestuurs- en overheidsorganen	13
Ambtelijk – eerste contactpersonen overheden en bevoegde gezagen	14
Bestuurlijk – gemeenten en provincie (door KGG)	14
Landelijk – Tweede Kamer (door KGG)	14
3. Bijlage A. Participatiekalender - Wat gebeurt wanneer?	15

VOORWOORD

Voor u ligt het Participatieplan voor het Waterstofnetwerk Groningen. Met dit plan vertellen we u hoe en wanneer u op de hoogte blijft en met ons mee kunt denken.

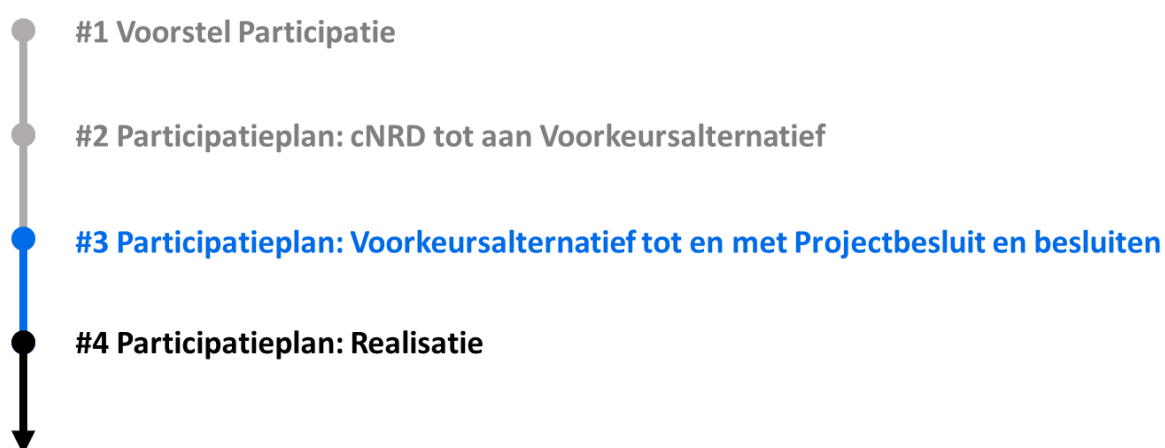
Met 'u' bedoelen we de omgeving van het Waterstofnetwerk Groningen: lokale burgers en bedrijven, (lokale) belangengroepen, professionele en maatschappelijke organisaties en bestuurs- en overheidsorganen. 'We' staat voor het projectteam Waterstofnetwerk Groningen. Dit is een samenwerking tussen Hynetwork Services (Hynetwork) en het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG, voorheen Economische Zaken en Klimaat). Hynetwork is een 100% dochterbedrijf van NV Nederlandse Gasunie.

De ontwikkeling van Waterstofnetwerk Groningen heeft een lange aanloop voordat daadwerkelijk met de aanleg kan worden gestart. De ontwikkeling van het project bereiden we voor aan de hand van de Projectprocedure. Deze ruimtelijke procedure bestaat uit verschillende fasen (zie figuur 2), waar we twee jaar geleden mee zijn gestart. We hebben in 2022 aangekondigd dat dit project werd gestart en hebben toen de eerste zorgen, wensen en ideeën uit de omgeving opgehaald. Daarna zijn we met omgevingspartijen in gesprek gegaan om te bespreken welke routes voor de leiding mogelijk zijn. Deze routes hebben we onderzocht en met elkaar vergeleken (MER fase 1 en Integrale Effectenanalyse). Dit heeft geleid tot een voorkeursroute (Voorkeursalternatief) voor de leiding in Groningen.

Dit Participatieplan gaat over de periode van het *Voorkeursalternatief* tot aan het *Projectbesluit en overige besluiten*, ook wel de Planuitwerkingsfase. In deze fase werken we het technisch ontwerp van de voorkeursroute uit en onderzoeken we de impact van deze route op de omgeving en het milieu. Deze fase eindigt wanneer het Projectbesluit en de overige besluiten (denk hierbij aan vergunningen) zijn vastgesteld (zie afbeelding hieronder).

In 2023 hebben we ook een Participatieplan voor het Waterstofnetwerk Groningen gepubliceerd. De adviezen en reacties die wij van de omgeving op dit plan hebben ontvangen, maar ook onze eigen ideeën en ervaringen, zijn in dit nieuwe Participatieplan verwerkt.

We horen graag of we u naar wens betrekken bij dit project. Suggesties en verbeteringen? Laat het ons weten!

FIGUUR 1 | FASEN RUIMTELIJKE PROCEDURE

1. INLEIDING – DOELEN EN KADER VAN PARTICIPATIE

In dit hoofdstuk leest u eerst kort iets over het Waterstofnetwerk Groningen. Waarom willen we dit project doen en wat en waar willen we dit project doen? Dan kunt u lezen hoe uw betrokkenheid samenhangt met de rest van het project. Tot slot vertellen we u waarom we participatie zo belangrijk vinden en waarover u in deze fase wel/niet kan participeren.

1.1 Over het Waterstofnetwerk Groningen

Waarom dit project?

In Nederland gebruiken we nu nog veel fossiele energie, zoals aardgas en kolen. Bij de verbranding van fossiele brandstoffen komt veel CO₂ vrij. Dat is slecht voor het klimaat. Veel van de fossiele brandstoffen worden door de industrie verbrandt/gebruikt. Dit kunnen we vaak niet verduurzamen door elektrificatie. Daarom biedt (CO₂-vrije) waterstof de oplossing voor de verduurzaming van de industrie. Hiervoor is er een waterstofnetwerk nodig. Met dit netwerk aan leidingen kan waterstof van A naar B worden gebracht. Hynetwork heeft van het kabinet de opdracht gekregen om dit mogelijk te maken. Hynetwork houdt zich ook bezig met het commerciële stuk van het netwerk, namelijk het vinden en binden van geïnteresseerde partijen die aangesloten willen worden. Dit commerciële deel valt niet binnen dit Participatieplan.

Wat willen we doen en waar?

Deze vraag gaat over hoe het waterstofnetwerk er uit ziet en waar het komt te liggen (tracé). Het waterstofnetwerk in de provincie Groningen is een netwerk van buisleidingen voor het transport van waterstof van de Eemshaven via Tjuchem naar Delfzijl en naar Scheemda, vanaf Scheemda naar Oude Statenzijl en richting Stadskanaal. Dit netwerk is onderdeel van het landelijke waterstofnetwerk. In de provincie Groningen zijn de industrie in de Eemshaven en Delfzijl belangrijk voor het maken en gebruiken van waterstof. In figuur 1 ziet u het waterstofnetwerk in Groningen.

FIGUUR 2 | SCHEMATISCHE WEERGAVE WATERSTOFNETWERK GRONINGEN

1.2 Samenhang Projectprocedure, MER- procedure en participatieproces

We willen een goed doordacht besluit over de route, de ligging, de aanlegmethodes en de milieu- en omgevingseffecten van dit project kunnen nemen, voordat de aanleg van het netwerk start. Hiervoor zullen de minister van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting een formeel besluit nemen, dat het Projectbesluit (voorheen het Inpassingsplan) wordt genoemd.

Daarom lopen er drie dingen tegelijk in aanloop naar dit Projectbesluit: de Projectprocedure en als onderdeel daarvan de Milieueffectrapportage procedure (MER fase 2) en het participatieproces. Op die manier krijgen we een duidelijk beeld van de impact van ons project op zowel het milieu als de omgeving. De minister van Klimaat en Groene Groei en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben in deze fase van het project het Voorkeursalternatief gekozen door deze effecten en gevolgen mee te nemen in de afweging. In figuur 4 ziet u hoe de Projectprocedure, de MER-procedure en het participatieproces met elkaar samenhangen in de tijd.

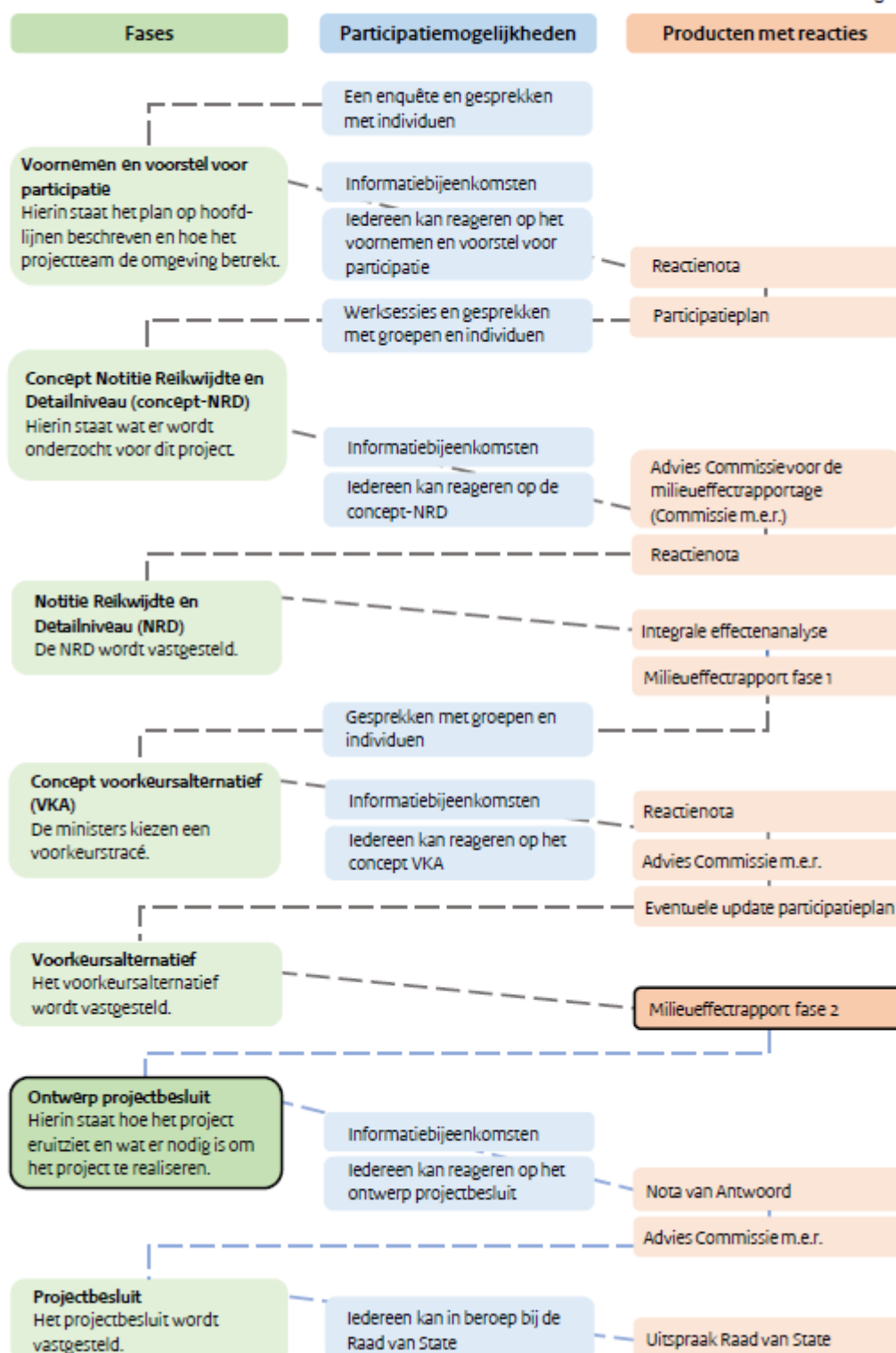
Met de keuze van het Voorkeursalternatief is de Verkenningfase afgesloten en start de Planvormingsfase. In deze fase werken we het Voorkeursalternatief in detail uit. De Planvormingsfase duurt tot en met 2026. Daarna start de voorbereiding van de werkzaamheden en gaat waarschijnlijk de schop in de grond later in 2026. Vanaf het begin en bij elke stap van de Projectprocedure is informatie gedeeld met de omgeving en belanghebbenden en krijgt iedereen de mogelijkheid om een reactie in te dienen.

Waarom werken we op deze manier?

Dit project volgt de Projectprocedure. Een ruimtelijk besluit zal uiteindelijk door de minister van Klimaat en Groene Groei worden genomen. In een Projectbesluit staat hoe het waterstofnetwerk in Groningen eruit ziet, welke maatregelen en voorzieningen voor de omgeving worden genomen om het project te realiseren. Naast dit Projectbesluit zijn er vergunningen nodig voor de werkzaamheden. Deze vergunningen worden verleend door onder andere regionale overheden. Het ministerie van KGG coördineert deze procedure.

Participatie in de projectprocedure

--- Verkenning
--- Planuitwerking

FIGUUR 3 | SAMENHANG TUSSEN PROJECTPROCEDURE, M.E.R.-PROCEDURE EN PARTICIPATIEPROCES

1.3 Doelen van omgevingsgerichte participatie

Het waterstofnetwerk is niet tijdelijk. Wanneer de buisleidingen van Hynetwork er eenmaal liggen, is dat voor lange tijd. We weten dat onze activiteiten effect hebben op anderen. Daarom vinden we de omgeving erg belangrijk. We beseffen namelijk goed dat we te gast zijn op en in andermans grond. We willen graag een prettige relatie met u en de andere mensen in de omgeving van waar we het waterstofnetwerk willen aanleggen.

Misschien heeft u (tijdelijk) overlast van ons werk, heeft u vragen of zorgen over natuur, landschap of veiligheid of zijn er andere gevolgen. Daarom proberen we zo open en transparant mogelijk te zijn. Ten eerste door duidelijk te zijn over wat we doen en hoe dat anderen kan raken. Ten tweede door de omgeving en belanghebbenden op tijd en bij elke stap opnieuw te betrekken bij onze plannen, keuzes en activiteiten en waar het kan te laten meedenken. Onze doelen hierbij zijn:

- We horen graag hoe u op de hoogte wilt blijven. Zo kunnen we u goed informeren.
- We willen weten welke vragen en zorgen u heeft, maar ook welke kansen u ziet. Zo kunnen we daar zoveel mogelijk rekening mee houden.
- We willen laten zien hoe we met uw belangen, aandachtspunten, kansen en zorgen zijn omgegaan. Zo is helder waarom we bepaalde keuzes hebben gemaakt.
- Wij willen de gevolgen van ons project duidelijk laten zien en samen met u alternatieven en andere mogelijkheden goed afwegen. Zo doen we het juiste, zowel voor de korte als voor de lange termijn.
- We willen met u in gesprek blijven en samenwerken. Zo bouwen we een lange en prettige relatie met u op die ook van waarde is tijdens de uitvoering en later, als het netwerk in gebruik is.

1.4 Uitgangspunten van communicatie

U kunt pas met ons meedenken en participeren als wij u goed informeren over het project, de stappen die we nemen en de afwegingen die we maken. Voor dit traject hebben we een herkenbare structuur met duidelijke uitgangspunten voor onze communicatie bedacht.

- Onze communicatie is duidelijk en begrijpelijk voor elke doelgroep.
- We communiceren op verschillende manieren. Zo kan iedereen onze informatie op een passende manier tot zich nemen. Wie dat wil, kan met ons in gesprek gaan.
- Daar waar het kan, maken we informatie visueel.
- We communiceren op tijd en proactief. We wachten niet tot er vragen komen, maar proberen deze alvast te beantwoorden.
- We zijn goed bereikbaar en reageren snel op vragen, verzoeken en klachten.
- We gaan zorgvuldig om met persoonsgegevens, zoals namen en adressen. Dit betekent dat we ons houden aan de zogenoemde AVG-regels, als we persoonsgegevens bewaren.

Kader van participatie: hier gaat het wel/niet over

We zijn graag helder over de manier waarop u op de hoogte kunt blijven en mee kunt denken. De volgende onderwerpen zijn onderdeel van de participatie in deze fase.

Input op het ontwerp projectbesluit en overige ontwerp besluiten en mogelijkheid van zienswijze

Nu het Voorkeursalternatief vaststaat, worden het ontwerp Projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten met fase 2 van het MER uitgewerkt. Deze legt KGG ter inzage. Zijn we hierin volledig geweest? Heeft u er vragen over? Iedereen kan zienswijzen indienen op deze ontwerp besluiten.

Input op Projectbesluit en besluiten en mogelijkheid van beroep

Vervolgens werken we aan de definitieve besluiten voor het project. In het geval dat u een reactie heeft ingediend op het ontwerp besluit of als u dat niet heeft gedaan maar een belanghebbende bent bij het project, dan is het mogelijk om een beroep in te dienen voordat het Projectbesluit en overige besluiten onherroepelijk worden. Hierna staat de ruimtelijke inpassing en het verlenen van de hoofdvergunningen van het Waterstofnetwerk Groningen vast en start de voorbereiding van de aanlegwerkzaamheden.

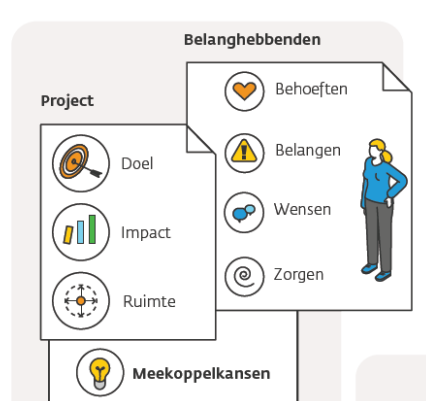
Input op het beperken van de impact van aanlegwerkzaamheden

We willen u goed informeren over de gevolgen van ons project op de directe leef- en werkomgeving. Het gaat dan vooral om de impact tijdens de aanlegwerkzaamheden van het netwerk. Hoe verder het project zich ontwikkelt en hoe dichterbij de aanleg komt, hoe duidelijker die impact wordt. Daarom is er contact met omwonenden en bedrijven die te maken krijgen met de werkzaamheden. De aannemer die het werk uit gaat voeren is dan ook aangesloten bij deze gesprekken. We gaan in gesprek over onderwerpen zoals de bereikbaarheid, verkeersveiligheid, herstel van lokaal groen en mogelijke uitvoeringskansen (het combineren van de werkzaamheden met andere werkzaamheden).

Wat komt later aan bod?

Participatie tijdens de aanlegwerkzaamheden

We beschrijven in dit Participatieplan niet hoe u geïnformeerd en betrokken wordt vlak voor en tijdens de daadwerkelijke aanlegwerkzaamheden van het waterstofnetwerk. Hiervoor zal een nieuw Participatieplan komen in samenwerking met de aangesloten aannemer. Onderwerpen die we daarin behandelen, zijn bijvoorbeeld de planning (start en duur werkzaamheden), de verwachte overlast en hoe u ons kunt bereiken.

2. PARTICIPATIEAANPAK

In dit hoofdstuk leest u over hoe de verschillende groepen in onze omgeving kunnen meedenken en op te hoogte kunnen blijven. De groepen die aan bod komen zijn:

- Lokale bewoners en bedrijven
- Grondeigenaren en grondgebruikers
- Lokale belangengroepen
- Professionele en maatschappelijke organisaties
- Bestuurs- en overheidsorganen

In de volgende paragraaf leest u hoe we het vorige Participatieplan uit 2023 geactualiseerd hebben.

Evaluatie Participatieplan (2023)

In september 2023 hebben we het Participatieplan gepubliceerd over de fase tot aan keuze van het Voorkeursalternatief. Het afgelopen jaar hebben we geleerd van de contacten met de omgeving: tijdens de gesprekken op inloopbijeenkomsten in de omgeving, periodieke gesprekken met belanghebbenden en gezamenlijke sessies op locatie.

Hieronder staan de belangrijkste aandachtspunten die we gebruiken om het Participatieplan van 2023 te actualiseren.

Voortzetten periodieke overleggen, tijdig betrekken bevoegd gezag bij vergunningentraject

- De periodieke overleggen met belanghebbenden zijn positief ontvangen. Verzoek om dit contact door te zetten rondom de belangrijke stappen van de Projectprocedure.
- Verzoek om de bevoegde gezagen tijdig te betrekken bij het vergunningentraject en met name de detailontwerptekeningen op tijd te delen.
- Afhankelijk van het besproken onderwerp (bijv. veiligheid), de wens om overleggen met verschillende belanghebbenden te combineren en te herhalen wanneer hiervoor een noodzaak is (bijv. nieuwe inzichten).

Belanghebbenden voelen zich gehoord met de voorkeursroute (het Voorkeursalternatief), impact op landbouw blijft ongewenst

- Belanghebbenden (dorpsraden) vinden de totstandkoming en de toelichting op het Voorkeursalternatief duidelijk en voelen zich betrokken en gehoord.
- De impact van de voorkeursroute op landbouw blijft ongewenst. Hierbij is geen onderscheid tussen de alternatieven, maar gaat het om het project in zijn geheel.
- Lokale belanghebbenden willen meedenken over o.a. verkeersveiligheid bij de uitvoering van het project. Hier zijn al goede voorbeelden van.

Steeds meer vragen over mogelijke aansluiting op regionaal waterstofnetwerk

- Het Waterstofnetwerk Groningen is onderdeel van het landelijk netwerk. Het gaat niet om een regionaal waterstofnetwerk. We ontvangen regelmatig vragen over een mogelijke aansluiting van huizen en kleinere bedrijven op het regionale waterstofnetwerk. Deze partijen verzoeken om informatie over de voortgang van het regionale waterstofnetwerk te delen wanneer we hier van horen.

In de volgende paragrafen staat hoe wij elke doelgroep willen betrekken bij het Waterstofnetwerk Groningen.

Lokale bewoners en bedrijven (algemeen)

Wie zijn dit? Iedereen die dicht bij de route (de leiding) woont, verblijft of werkt in de gemeenten Het Hogeland, Eemdelta, Midden-Groningen, Oldambt, Veendam en Stadskanaal, en daarom vragen, ideeën of zorgen heeft.

Bewoners en bedrijven kennen hun omgeving als geen ander. We bieden u verschillende manieren om betrokken te raken bij het proces. Tijdens het hele project kunt u instappen in het participatieproces om zo mee te denken en op de hoogte te blijven.

In deze fase werken we het technisch ontwerp van de vastgestelde voorkeursroute uit en onderzoeken we de impact van deze voorkeursroute op de omgeving en het milieu. De impact zal naar verwachting medio 2025 duidelijk zijn. We merken dat nu het project concreter wordt, belanghebbenden ook meer *geïnformeerd* willen worden over de impact op de omgeving. Daarnaast is er een groep die al goed betrokken is en wil blijven *meedenken*. We bieden daarom een mix van deze twee vormen aan, een deel online en een deel offline.

Informerende: vier manieren om op de hoogte te blijven

1. Inloopbijeenkomsten

Het ministerie van KGG organiseert in samenwerking met Hynetwork inloopbijeenkomsten bij de terinzageleggingen. We nodigen de omwonenden en bedrijven in en rondom het projectgebied uit om ze te informeren en te praten over de gepubliceerde documenten. De eerstvolgende inloopbijeenkomsten zijn voor de publicatie van het Ontwerp Projectbesluit en overige ontwerpbesluiten.

Daarnaast organiseert Hynetwork voorafgaande aan deze bijeenkomsten een avond voor grondeigenaren en gebruikers die te maken krijgen met de waterstofleiding op hun gronden. Adviseurs Grondzaken van Hynetwork zijn aanwezig om alle vragen te beantwoorden.

2. Website Hynetwork en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Het WN Groningen heeft een eigen pagina op de website van Hynetwork. Op www.hynetwork.nl/waterstofnetwerk-groningen vindt u veel informatie over WN Groningen. Hynetwork vult de website als we vragen krijgen uit de omgeving. Via deze website kunt u ook contact opnemen met Hynetwork.

Ook het Rijk heeft een website voor WN Groningen opgericht waar meer informatie staat over de Projectprocedure: www.rvo.nl/waterstofnetwerk-groningen.

3. Digitale nieuwsbrief Hynetwork

Via de projectsite www.hynetwork.nl/waterstofnetwerk-groningen kunt u zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van Hynetwork. Deze is speciaal voor iedereen in de omgeving van Waterstofnetwerk Groningen. Met de publicatie van dit participatieplan zijn er inmiddels vier nieuwsbrieven verstuurd. Deze kunt u [hier](#) teruglezen op de website van Hynetwork. Bij elke mijlpaal in het project zullen we een digitale nieuwsbrief sturen.

4. Informatie via sociale media (Instagram en Facebook)

Waterstof blijft een nieuw onderwerp voor veel lokale bewoners en bedrijven. Zij willen hier dan ook nog meer over weten. Informatie over het waterstofnetwerk en het belang van waterstof voor het terugdringen van onze CO₂-uitstoot in de industrie brengt Hynetwork onder de aandacht met campagnes via sociale media. Deze campagnes zijn speciaal gericht op de omgeving van het Waterstofnetwerk Groningen. Enkele weken voor elke zogenoemde participatiemijlpaal start Hynetwork met een informerende campagne via Instagram en Facebook.

Meedenken: drie manieren om betrokken te blijven

1. Eén-op-één contact

Belanghebbenden die graag mee willen denken over bepaalde onderwerpen kunnen dit kenbaar maken door een mail te sturen naar info@hynetwork.nl. Meedenken kan in een een-op-een gesprek of in een sessie met meerdere vertegenwoordigers van belanghebbenden tegelijk, zie ook *Buurttafel* (volgende paragraaf).

2. Digitale kansen- en raakvlakkenkaart

Hynetwork heeft eind 2024 een digitale kansen- en raakvlakkenkaart gepubliceerd. Deze kaart zal in eerste instantie worden toegezonden naar partijen en overheden die werken aan projecten die te maken ontwikkelingen in de ruimte. Denk hierbij aan kabels en leidingen, maar ook realisatie van kunstwerken, riolering of gebiedsontwikkeling (natuur, woningbouw, etc.). Op deze kaart kunnen betrokkenen deze projecten aangeven en informatie hierover achterlaten. Hynetwork en de aannemer beoordelen of er een raakvlak is met Waterstofnetwerk Groningen en of hiermee rekening moet worden gehouden (denk aan verkeersveiligheid). Mogelijke (koppel)kansen met het project worden ook bekeken. Deze kaart zal een aantal keren geüpdatet worden om nieuwe informatie tijdig op te halen. De resultaten kunt u bekijken op www.hynetwork.nl/groningen/raakvlakkenkaart.

3. Schriftelijk reageren op de plannen

Tijdens het project zijn er nog twee momenten waarop u officieel kunt reageren op de plannen. Via publicaties van advertenties in h-a-h-bladen kunt u lezen wanneer deze documenten ter inzage gaan. Op deze formele momenten kan iedereen meedenken en een reactie/zienswijze indienen op de gepubliceerde documenten op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-groningen, de website van Bureau Energieprojecten. Tijdens de fysieke inloopbijeenkomsten zijn er ook notulisten aanwezig die u kunnen helpen om een reactie/zienswijze op te stellen.

Tijdens de uitvoering

Tijdens de uitvoering vragen wij u om actief deel te nemen en mee te denken over kansen, mogelijkheden en knelpunten. Uiteraard gaan wij u niet vragen om het netwerk aan te leggen. Maar bijvoorbeeld meedenken over andere aanrijdroutes is zeer gewenst. In het Participatieplan dat wij delen voor de volgende fase van het project gaan wij uitgebreid in op alle mogelijkheden.

Grondeigenaren en grondgebruikers

Wie zijn dit? Tot deze groep behoren alle grondeigenaren en -gebruikers in de buurt van het waterstofnetwerk. Zij krijgen te maken met onderzoeken in de voorbereiding op de aanleg of ombouw van de waterstofleiding en met de werkzaamheden om de waterstofleiding te realiseren.

Voor de bouw van het waterstofnetwerk komen we in de provincie Groningen door agrarisch gebied. Grondeigenaren of grondgebruikers krijgen in de voorbereidingen op de aanleg of ombouw van een leiding regelmatig met ons en onze onderzoeken te maken.

Omdat we te gast zijn op en in andermans grond en wij beseffen hoe belangrijk het is dat grondeigenaren en -gebruikers zo min mogelijk hinder hebben van onze werkzaamheden en de bedrijfsvoering door kan gaan, betrekken wij alle grondeigenaren graag bij de ontwikkelingen van ons project. Bovendien vinden we het fijn als ze met ons meedenken, tenslotte kennen zij hun percelen als geen ander.

Grondeigenaar/-gebruiker én bewoner

Hynetwork heeft de percelen in beeld gebracht die het Voorkeursalternatief kruist. Voor deze percelen is het nodig om grondonderzoeken uit te voeren zodat we zeker weten dat het ontwerp technisch maakbaar is.

Het team Grondzaken van Hynetwork heeft een-op-een contact met alle grondeigenaren en -gebruikers om toestemming te krijgen om de percelen te betreden. Dat gebeurt via keukentafelgesprekken. Uiteindelijk wil Hynetwork samen afspraken maken, via het zakelijk recht.

Als grondeigenaar bent u ook bewoners van het plangebied. Natuurlijk kunnen alle grondeigenaren en -gebruikers daarom meedoen aan de overige manieren van participatie, zoals is beschreven onder 'Lokale bewoners en bedrijven'.

Lokale belangengroepen

Wie zijn dit? Dit zijn belangengroepen die zich zorgen maken over de leefbaarheid in Groningen. Zij hebben openlijk hun zorgen aangekaart over milieu, natuur en veiligheid. Er zijn ook zorgen over de regio over alle ruimtelijke ontwikkelingen die in (Noord) Groningen spelen.

Belangengroepen bestaan uit bewoners en/of bedrijven rondom de route en praten namens een deel van de bewoners (zie paragraaf 2.2). We hebben verschillende belangengroepen in beeld:

Dorpsbelangen Oudeschip, Dorpsbelangen Roodeschool, Stichting Dorpsbelangen Spijk, Dorpsbelangen Oosteinde, Dorpsraad Tjuchem, Dorpsvereniging Steendam, Vereniging Dorpsbelangen Siddeburen, Vereniging Dorpsbelangen Overschild, Dorpsbelangen Oosterwijtwerd, Dorpsbelangen Godlinze, Dorpsbelangen Hellum, Dorpsbelangen Slochteren, Stichting Zuidelijke Dorpen Delfzijl, Dorpsbelangen Meedhuizen, Dorpsraad Meeden, Dorpsraad Noordbroek en Dorpsraad Zuidbroek, Dorpsbelangen Nieuw Scheemda/'t Waar, Dorpsbelangen Scheemda en Dorpsbelangen Westerlee.

Wanneer het tracé vast staat, betreft Hynetwork ook (indien relevant) de Fietzersbond en de Voetgangersbond.

Hynetwork heeft rondom de mijlpalen van het project contact met deze groepen. Ze hebben meegedacht met de totstandkoming van het Voorkeursalternatief. In deze fase willen de belangengroepen concrete informatie ontvangen over de impact van het project op de leefbaarheid van de omgeving en willen zij hier vragen over kunnen stellen.

Een tweetal van deze onderwerpen die tijdens de gesprekken aan bod kwamen, is ook onderdeel van de kansenkaart (zie vorige paragraaf):

- Hynetwork betreft vroegtijdig de aannemer die het werk gaat uitvoeren, zodat we een beter beeld krijgen wat mogelijk is tijdens de uitvoering. Samen met de aannemer wordt afgesproken op welke manier er met alle betrokkenen wordt gecommuniceerd. Hierin wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van de lokale kennis en worden dorpsraden en overheden betrokken. De aannemer zal een plan van aanpak maken voor de Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie (BLVC) tijdens het werk. Hynetwork hecht waarde aan de lokale kennis voor dit BLVC-plan en bespreekt dit met betrokken dorpsraden en overheden.
- De werkzaamheden hebben impact op de omgeving, denk bijvoorbeeld aan het lokale groen of geluidsoverlast. Hynetwork zal samen met lokale belangengroepen / bewoners en de gemeenten de impact op de omgeving bespreken. Heeft u onderwerpen of specifieke partijen die we hier ook bij kunnen betrekken? Stuur dan een e-mail naar info@hynetwork.nl om dit aan te geven.

Professionele en maatschappelijke organisaties

Wie zijn dit? Dit zijn maatschappelijke organisaties die zich inhoudelijk betrokken voelen, los van de locatie. Voorbeelden zijn vertegenwoordigers van kabelexploitanten en grondeigenaren, maar ook organisaties die zich sterk maken voor natuur en milieu.

In de studies die Hynetwork uitvoert voor de vergunningen en het milieueffectrapport besteden we aandacht aan milieu, natuur en andere belangrijke maatschappelijke waarden. Hynetwork houdt de maatschappelijke organisaties die bekend zijn bij ons rechtstreeks op de hoogte over het project en de besluitvormingsprocedure. Bovendien overleggen wij met een deel van deze organisaties over de uitvoeringsmethode en benodigde vergunningen. Als organisaties dat wensen, gaan we individueel in gesprek.

Drie soorten professionele en maatschappelijke organisaties met belangen

1. Natuur- en milieuorganisaties

De werkzaamheden voor het waterstofnetwerk kunnen tijdelijk gevolgen hebben voor de omliggende natuur en het milieu. Hynetwork overlegt met natuur- en milieuorganisaties als direct belanghebbende partijen en houdt ze op de hoogte. Deze partijen zijn onder andere Staatsbosbeheer, Natuur- en Milieufederatie Groningen, Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten. Indien meer natuur- en milieuorganisaties met Hynetwork in gesprek willen, dan horen we dat graag.

2. (Private) grondeigenaren

Hynetwork heeft in beeld gebracht welke percelen het Voorkeursalternatief kruist. Voor deze percelen is het nodig om grondonderzoeken uit te voeren zodat we zeker weten dat het ontwerp technisch maakbaar is. Het Grondzaken team van Hynetwork heeft een-op-een contact met de grondeigenaren - en pachters voor toestemming om hun percelen te betreden. Dat gebeurt via keukentafelgesprekken. Uiteindelijk wil Hynetwork samen afspraken maken, via het zakelijk recht. De meeste grondeigenaren zijn ook bewoners van het plangebied. Natuurlijk mogen zij daarom ook meedoen aan de overige manieren van participatie.

3. Eigenaren van kabels en leidingen

Er zitten al kabels en leidingen in de grond. Deze zijn van bijvoorbeeld TenneT, regionale netbeheerders (Enexis) en private eigenaren. De eigenaren weten zelf het meest over hun eigen ondergrondse infrastructuur en eventuele raakvlakken met ons project. Zij kunnen daarom ideeën en oplossingen hebben voor het inpassen of verleggen van deze kabels en leidingen in relatie tot de waterstofleiding van Waterstofnetwerk Groningen. Hynetwork heeft ze betrokken bij de totstandkoming van het Voorkeursalternatief en blijft ze betrekken bij de uitwerking van het ontwerp in deze fase.

Bestuurs- en overheidsorganen

Wie zijn dit? Overheden op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Denk daarbij aan de provincie, gemeenten, hoogheemraadschappen, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en weg-, water- en railbeheerders.

Deze overheidspartijen hebben verschillende rollen. Aan de ene kant zijn ze het bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen. Aan de andere kant hebben ze ook eigen belangen waarmee we in het project rekening willen houden. Het politiek-bestuurlijk proces loopt gelijk aan de officiële participatiemomenten van de Projectprocedure (zie figuur 4). We nemen verschillende bestuurs- en overheidsorganen mee in het participatieproces, laten ons adviseren door hen en betrekken hen bij de voortgang van het project. Dit gebeurt op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau.

Ambtelijk – eerste contactpersonen overheden en bevoegde gezagen

Contact: een-op-een en in grotere groepen

Hynetwork heeft regelmatig overleg over de voortgang van het project met mensen van overheden en bevoegde gezagen. Dit zijn onder andere de lokale gemeenten, provincie Groningen, Veiligheidsregio Groningen, waterbeheerders (Rijkswaterstaat, waterschap Noorderzijlvest en Hunze en Aa's), omgevingsdienst Groningen, wegbeheerders (RWS, provincie Groningen), rail- en stationbeheerders (ProRail) en Groningen Seaports.

Het projectteam van Hynetwork bestaat uit verschillende disciplines die regelmatig contact hebben met dezelfde bestuurs- en overheidsorganen over verschillende onderwerpen:

- Algemene voortgang project: Hynetwork vraagt al vroegtijdig naar de belangen en wensen van de belanghebbenden, en houdt hen rondom mijlpalen op de hoogte van de projectvoortgang. Dit team zal de ingediende formele reacties (zienswijzen) met de belanghebbenden bespreken. Indien er vragen zijn over specifieke onderwerpen (bijv. externe veiligheid) kan Hynetwork dit verzoek bij het Rijk of de interne afdeling neerleggen.
- Technisch ontwerp: het technisch team van Hynetwork werkt in deze fase het Voorkeursalternatief in detail uit en stemt hiervoor af met de belanghebbenden. Het detail ontwerp is naar verwachting gereed medio 2025.
- Vergunningentraject: RVO heeft in 2024 een start- en een voortgangsoverleg met alle vergunningverlenende instanties georganiseerd om het vergunningentraject (als een onderdeel van de planuitwerkingsfase) goed te begeleiden. Vervolgens hebben de vergunningspecialisten van Hynetwork (voor)overleggen met de bevoegde gezagen om de indieningsvereisten voor de benodigde vergunningen af te stemmen. Hiermee is voldoende tijd om de vergunningaanvragen naar verwachting medio - eind 2025 gereed te krijgen.

Communicatieoverleg

Om advies te vragen over de participatieaanpak en op de hoogte te blijven van lokale gebeurtenissen, organiseren we periodiek een communicatieoverleg met de communicatieadviseurs van de betrokken gemeenten en de provincie Groningen.

Ambtelijke werkgroep (door het ministerie van KGG)

Het ministerie van KGG heeft een ambtelijke werkgroep opgericht. In deze werkgroep zitten vertegenwoordigers van de betrokken gemeenten en provincie Groningen. Tijdens het overleg met deze werkgroep stemmen we af over de producten en de verschillende processtappen (zoals planning vergunningen en ruimtelijke besluiten). We raadplegen deze werkgroep en maken gebruik van de aanwezige kennis en ervaring. In de werkgroep wordt bovendien het participatieproces besproken voor advies hierover. De werkgroep adviseert en geeft input aan de Bestuurlijke Overleggen over bijvoorbeeld de (concept) besluiten. De ambtelijke werkgroep komt samen bij mijlpalen van het project.

Bestuurlijk – gemeenten en provincie (door het ministerie van KGG)

We betrekken bestuurders bij het besluitvormingsproces van het Projectbesluit. In dit overleg zitten onder andere de bestuurders van dezelfde organisaties als van de ambtelijke werkgroep. In het Bestuurlijk Overleg stemmen we met elkaar af over de verschillende procedurele stappen van de ruimtelijke inpassing van Waterstofnetwerk Groningen. Via dit platform geven we bestuurders tussentijds een update. Daarnaast informeert KGG bij de mijlpalen (definitief Voorkeursalternatief, ontwerp Projectbesluit en Projectbesluit) ook de gemeenteraden over het project.

Landelijk – Tweede Kamer (door het ministerie van KGG)

Het is belangrijk om de leden van de Tweede Kamer te informeren en betrekken bij het project. Via het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) deelt het ministerie van KGG de voortgang van het project (als onderdeel van het landelijke Waterstofnetwerk Nederland) met de Tweede Kamer.

BIJLAGE A. PARTICIPATIEKALENDER - WAT GEBEURT WANNEER?

Tot aan het zogenoemde 'onherroepelijk projectbesluit' zijn er verschillende momenten waarop we de omgeving betrokken hebben of betrekken bij het Waterstofnetwerk Groningen. De volgende tabel is een overzicht van de stappen van de besluitvorming en de manier van participatie die daarbij hoort. De tabel volgt de projectprocedure, oftewel de aanpak van het project. U ziet in deze tabel op welke momenten de officiële documenten worden gepubliceerd en u ze kunt inzien. Ook leest u wanneer en hoe u kunt meedenken of bijdragen. De momenten waarop u formeel een reactie kunt indienen zijn groen gemaakt. De planning is een voorlopige planning.

Stap in het proces	Manier van participatie
Keuze voorkeursalternatief (VKA) (Juli 2025)	Informeren, reacties en advies ophalen De ministers kiezen het voorkeursalternatief. Het projectteam van Waterstofnetwerk Groningen raadpleegt bevoegde gezagen en vergunningverleners over de IEA en het concept voorkeursalternatief. We vragen een regio-advies aan de regionale overheden. Ook de reacties op de IEA en het concept voorkeursalternatief worden bij de keuze betrokken. Het definitief gekozen voorkeursalternatief nemen we op in het ontwerp projectbesluit (zie volgende stap). Middelen waarmee we u betrekken: • Een-op-een gesprekken of geclusterde gesprekken (in groepjes) met belanghebbenden • Ambtelijke en Bestuurlijke overleggen (door het ministerie van KGG) • Website: www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/groningen • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Groningen
Ontwerp Projectbesluit en overige ontwerpbesluiten (Medio 2026)	Informeren, reacties ophalen Vooraf aan het ter inzage leggen van het ontwerp projectbesluit en de overige ontwerpbesluiten (zie volgende stap) raadpleegt en informeert het projectteam bevoegde gezagen en vergunningverlenende partijen. Middelen waarmee we u betrekken: • Een-op-een gesprekken of geclusterde gesprekken (in groepjes) met belanghebbenden • Ambtelijke en Bestuurlijke overleggen (door het ministerie van KGG) • Vergunningenoverleg (door het ministerie van KGG en RVO) • Inloopavond voor grondeigenaren en gebruikers op het tracé • Inloopavonden t.b.v. de publicatie van de besluiten (door het ministerie van KGG) • Website: www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/groningen • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Groningen
Terinzagelegging ontwerp Projectbesluit en overige ontwerp besluiten en mogelijkheid van zienswijze (Medio 2026)	Informeren, inspraak Het ministerie van KGG legt het ontwerp projectbesluit en overige ontwerpbesluiten ter inzage. Iedereen die dat wil, kan een reactie indienen. Middelen waarmee we u betrekken: • Publicatie in Staatscourant en huis-aan-huisbladen

• Publicatie op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-groningen • Openbare informatiebijeenkomsten • Website: www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/groningen • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Groningen	
Terinzagelegging definitieve besluiten en mogelijkheid van beroep (Eind 2026/begin 2027)	Informereren, beroep Het ministerie van KGG legt het definitief Projectbesluit en overige besluiten ter inzage. Belanghebbenden die het niet eens zijn met het vastgestelde projectbesluit en overige besluiten kunnen beroep aantekenen bij de Raad van State. Middelen waarmee we u betrekken: • Publicatie in Staatscourant en huis-aan-huisbladen • Publicatie op www.rvo.nl/waterstofnetwerk-groningen • Hoger beroep • Website: www.hynetwork.nl/voor-de-omgeving/projecten/groningen • Nieuwsbrief Waterstofnetwerk Groningen
Onherroepelijk Projectbesluit en overige besluiten	Uitspraak Raad van State na behandeling van mogelijke beroepen.